

**บรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรม
ตามการรับรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี
Theoretical Course Environment that Promotes Cultural Competence
through the Perception of Nursing Students, Prachomkiao College of
Nursing, Phetchaburi Province**

ปานิสรา ส่งวัฒนายุทธ¹, บุญสืบ โสโสม² และศิริกุล การุณจเรชญพานิชย์³
Panisara Songwatthanayuth¹, Boonsumb Sosome², Sirikul Karuncharempanit³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ศึกษาในกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ผ่านการเรียนภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่า 1 ปี และเป็นนักศึกษาพยาบาลที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2558 โดยเลือกแบบเฉพาะเจาะจงจากกลุ่มประชากร จำนวน 296 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ส่วนที่ 2 แบบสอบถามบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีเพื่อส่งเสริมนักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวัฒนธรรมผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้เกี่ยวกับบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมอยู่ในระดับปานกลาง (mean = 3.14, S.D. = .42) ข้อที่มีการรับรู้มากที่สุดคืออาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาเรียนรู้กับบุคคลอื่นทุกคน เนื่องจากแต่ละคนมีบริบทด้านความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ และวัฒนธรรมของครอบครัว กลุ่มคน ชุมชน และสังคมที่แตกต่างกัน (mean = 3.24, S.D.= .61) หัวข้อที่มีการรับรู้ต่ำที่สุดคือ อาจารย์พูดถึงประเด็นทางวัฒนธรรมที่นำมาใช้ในการพัฒนานักศึกษาหรือเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษา (mean = 3.00, S.D. = .54) ในการศึกษาครั้งต่อไปควรนำผลการการวิจัยครั้งนี้ไปพัฒนาารูปแบบในการส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมในวิชาทฤษฎีทางการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลต่อไป

คำสำคัญ: การรับรู้, สมรรถนะเชิงวัฒนธรรม, นักศึกษาพยาบาล

Abstract

This survey research aimed to examine the theoretical course environment that promotes cultural competence through the perception of nursing students, Prachomkiao College of Nursing, Phetchaburi Province. A sample of students who attended the practicum for at least 1 year and

¹วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี E-mailpanisara@pckpb.ac.th

²วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีพระพุทธบาท สระบุรี E-mail boonsurbsosome@gmail.com

³วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีจักรีราช E-mailksirikul@hotmail.com

¹Prachomkiao College of Nursing, Phetchaburi provinceand E-mailpanisara@pckpb.ac.th

²Boromarajonani College of Nursing PraputthabatSaraburi and E-mail boonsurbsosome@gmail.com

³Boromarajonani College of Nursing, Chakriraj E-mailksirikul@hotmail.com

enrolled in the academic year 2015 was chosen by means of a purposive sampling technique from a group of 296 persons. A set of research tool was divided into 2 parts: Part 1 – the students' general profile and Part 2 – the questionnaire on the theoretical course environment that promotes the students' cultural competence. According to study results, the sample had a moderate level of awareness of theoretical course environment that promotes cultural competence (mean = 3.14, S.D. = .42). Meanwhile, the sample was most aware of the instructors' provision of support for students to learn from all other persons because each of them had different context of thought, belief, attitude and culture regarding the family, group, community and society (mean = 3.24, S.D. = .61). However, the topic with the lowest awareness was the instructors' mention of cultural issues to be used in student development or student knowledge enhancement (mean = 3.00, S.D. = .54). The future study should take into account the findings of this research for developing an approach to enhance the nursing students' cultural competency in theoretical course environment.

Keywords: perception, cultural competence, nursing students

บทนำ (Introduction)

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติได้มีการกำหนดรายวิชาที่สอนในระดับอุดมศึกษา ควรที่มีเนื้อหาทันสมัย ก้าวทันความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการ ร่วมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของประเทศ และสังคมโลกที่มีผลกระทบต่อภาวะสุขภาพและปัจจุบันมีการเปิดประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ซึ่งเน้นการขยายในการบริการทางสุขภาพมากขึ้น ทำให้เกิดกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมเข้ามา ในประเทศมากขึ้น ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาลจึงควรมีการปรับให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์ดังกล่าว สมรรถนะทางวัฒนธรรม (Cultural competence) ได้ถูกกำหนดไว้เป็นคุณลักษณะ ประการหนึ่งของบัณฑิตในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับสภาการพยาบาลที่กำหนดว่า บัณฑิตพยาบาลควรมี สมรรถนะทางวัฒนธรรม (Thailand Nursing and Midwifery Council, 2012) และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ ประเทศไทยควรมีการพัฒนาพยาบาลให้มีความสามารถในการตอบสนองความต้องการตามวัฒนธรรมของผู้รับบริการ (Daenseekaew, 2015) สมรรถนะทางวัฒนธรรมเป็นความสามารถที่ผู้เรียนรู้อาจพัฒนาตนเองในการ ให้บริการ บุคคล ครอบครัว หรือชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามบริบททางวัฒนธรรมของผู้รับบริการ (Callister, 2001; Campinha-Bacote, 2002) ในปัจจุบันผู้รับบริการมีความต้องการพยาบาลที่มีความเข้าใจ ความรู้สึกของผู้ป่วยและญาติ และใช้ภาษาที่เหมาะสม โดยเฉพาะถ้าพยาบาลสามารถใช้ภาษาท้องถิ่น จะสร้างความประทับใจกับผู้ป่วยได้มาก (Siriphan, Tohkani, & Tohkani, 2009) ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนมี วิธีการสอนในภาคทฤษฎีที่หลากหลายในการพัฒนานักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวัฒนธรรมได้แก่ การอภิปราย กลุ่ม การใช้กรณีศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีการศึกษาด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการดูแล ผู้รับบริการเพื่อนำไปสู่การพยาบาลที่มีคุณภาพและเข้าถึงความต้องการของผู้รับบริการอย่างแท้จริง (Morton-Miller, 2013; Rebekah, 2011; Suwannaka, Sosome, & Chaowaing, 2016)

วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เป็นสถาบันการศึกษาที่มีจัดการเรียนการสอน ภาคทฤษฎีตามการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เน้นสมรรถนะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ในการเรียนการสอนที่ เน้นการเข้าใจวัฒนธรรมอาเซียนและวัฒนธรรมตะวันตก และสอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านที่ 2 ข้อ 2.6 ที่เน้นการมีความรู้และความเข้าใจในวัฒนธรรมสถานการณ์ที่ เปลี่ยนแปลงของประเทศและสังคมโลกที่มีผลกระทบต่อภาวะสุขภาพและประชาชนในรายวิชาภาค ทฤษฎี

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาค้นคว้าครั้งแรกของวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เกี่ยวกับบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีเพื่อส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา ซึ่งอยู่บนแนวคิดการสร้างบรรยากาศการเรียนทางการพยาบาลของมอนตัน-มิลเลอร์ (Morton-Miller, 2013) เน้นการสร้างบรรยากาศการเรียนการพยาบาลที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย เช่น การแลกเปลี่ยนกัน การสะท้อนการเรียนรู้ในการดูแลทางวัฒนธรรมของผู้รับบริการ ร่วมกับแนวคิดสมรรถนะทางวัฒนธรรมของแคมพินฮา-บาโคท (Compinha-Bacote, 2002) ที่เสนอว่าสมรรถนะทางวัฒนธรรม คือ กระบวนการที่ผู้ให้บริการสุขภาพพัฒนาตนเองในการให้บริการบุคคล ครอบครัว หรือชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพภายใต้บริบทของบริบทของผู้รับบริการ เพื่อจะได้นำผลที่ได้ไปวางแผนในการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาคทฤษฎีเพื่อส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objective)

เพื่อศึกษาบรรยากาศการสอนรายวิชาปฏิบัติที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

ขอบเขตของการวิจัย (Scope of research)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) เพื่อศึกษาบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีที่ส่งเสริมสมรรถนะทางวัฒนธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

ประชากร คือ นักศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี ปีการศึกษา 2558 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ผ่านการเรียนภาคปฏิบัติไม่น้อยกว่า 1 ปี และเป็นนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2558 โดยเลือกจากกลุ่มประชากร จำนวน 296 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 88 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 91 คน นักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 117 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย (Methodology)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 1 ชุด แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ประกอบด้วย 9 ข้อ คือ อายุ เพศ สถานภาพ ศาสนา ชั้นปีที่ศึกษา การมีเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานต่างวัฒนธรรม ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน กลุ่มประชาชนและผู้ป่วยที่เคยดูแล และ/หรือใช้เป็นกรณีศึกษา และการมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยต่างวัฒนธรรม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีที่ส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวัฒนธรรม ซึ่งผู้วิจัยและคณะได้พัฒนามาจากแบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลของเยาวดี สุวรรณาคะ บุญสืบ โสโสม และกนกอร ชาวเวียง (2559) แบบสอบถามบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีที่ส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวัฒนธรรมเป็นการวัดความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศการเรียนการสอนในชั้นเรียนรายวิชาทฤษฎีเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษามีสมรรถนะทางวัฒนธรรมที่เกิดจากการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การบรรยาย การสะท้อนคิด อภิปรายกรณีศึกษา เป็นต้น มีข้อคำถามทั้งหมด 11 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบมาตรฐานประมาณค่า (Likert's Scale) มีระดับ 0 ถึง 4 มีคะแนนรวมสูงสุด 44 คะแนน คะแนนรวมต่ำสุด 0 คะแนน สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนราธิวาส จำนวน 30 คน

มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.78

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเขียนโครงการวิจัยเสนอคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยของวิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี เพื่อพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ และชี้แจงกลุ่มตัวอย่างก่อนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลจากบุคลากรด้วยตนเอง ในเดือนถึงมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม 2559 มีการอธิบายวัตถุประสงค์การศึกษา ขั้นตอนและวิธีการศึกษา ชี้แจงเกี่ยวกับสิทธิและการเก็บข้อมูลเป็นความลับ และนำแบบประเมินที่ได้มาตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของการตอบ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวนและร้อยละ
2. คະแนนการรับรู้บรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีเพื่อส่งเสริมนักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวัฒนธรรมหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย (Result)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีเพื่อส่งเสริมนักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวัฒนธรรม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (N=296)

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
อายุ(ปี)	19	3
	20	85
	21	97
	22	111
	ค่าเฉลี่ย =21.34, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.12, ค่าสูงสุด = 24, ค่าต่ำสุด=19	
เพศ	ผู้ชาย	15
	ผู้หญิง	281
สถานภาพ	โสด	296
ศาสนา	พุทธ	294
	อิสลาม	2
ชั้นปีที่ศึกษา	2	88
	3	91
	4	117
การมีเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน ต่างวัฒนธรรม	ต่างศาสนา	296
	ต่างเชื้อชาติ	120
	ต่างความเชื่อ	289
	ต่างภูมิภาค	295
ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารใน ชีวิตประจำวัน	ภาษากลาง	296
กลุ่มประชาชนและผู้ป่วยที่เคย ดูแล และ / หรือ ใช้ เป็น กรณีศึกษา	ชาวไทยพุทธ	296
	ชาวไทยมุสลิม	290
	ชาวไทยเชื้อสายจีน	296
	ชาวไทยอีสาน	296
	ชาวเขา	21
	ชาวพม่า	12
	ชาวอเมริกา	10
ท่านเคยมีประสบการณ์ตรง เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยต่าง วัฒนธรรม	เคย	296

จากตารางที่ 1 พบว่ากลุ่มอย่างมีอายุส่วนใหญ่มีอายุ 22 ปี มีอายุเฉลี่ย 21.34 ปี มีเพศหญิงมากที่สุด (94.93%) สถานภาพโสดทุกคนนับถือศาสนาพุทธร้อยละ 99.32 เรียนอยู่ชั้นปีที่ศึกษาชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 39.53 ส่วนใหญ่การมีเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงานต่างวัฒนธรรมทุกคนใช้ภาษากลางในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน กลุ่มประชาชนและผู้ป่วยที่เคยดูแล และ/หรือใช้เป็นกรณีศึกษาส่วนใหญ่เป็นชาวไทยพุทธ ชาวไทยเชื้อสายจีน ชาวไทยอีสาน และกลุ่มตัวอย่างทุกคนเคยมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วยต่างวัฒนธรรม

ส่วนที่ 2 การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีเพื่อส่งเสริมนักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวัฒนธรรม

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับของการรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีเพื่อส่งเสริมนักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวัฒนธรรม (N= 296)

หัวข้อ	การรับรู้		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
1. อาจารย์พูดถึงประเด็นทางวัฒนธรรมที่นำมาใช้ในการพัฒนา นักศึกษา หรือเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษา	3.00	.54	ปานกลาง
2. อาจารย์พูดถึงความเป็นหญิง ความเป็นชายที่นำมาใช้ในการ พัฒนานักศึกษา หรือเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษา	3.06	.55	ปานกลาง
3. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับความแตกต่าง ด้านภูมิหลังของ เชื้อชาติ ภาษา ศาสนา และระดับ การศึกษาของบุคคล	3.08	.49	ปานกลาง
4. เมื่ออาจารย์สอนแบบกรณีศึกษา อาจารย์สะท้อนให้เห็นว่า วัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กับปัญหาสุขภาพ	3.16	.52	ปานกลาง
5. อาจารย์สะท้อนการรับรู้ประเด็นทางวัฒนธรรมที่นักศึกษามี ความเชื่อ หรือมีค่านิยม หรือมีความเห็นแตกต่างจากบุคคลอื่น	3.11	.54	ปานกลาง
6. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาประยุกต์ความคิด ความเชื่อ ทัศนคติ ค่านิยมที่นักศึกษาเคยเรียนรู้เพื่อนำมาใช้ในการ พัฒนาตนเอง	3.18	.54	ปานกลาง
7. อาจารย์สะท้อนการเรียนรู้จนทำให้นักศึกษาค้นพบว่า ตนเอง ต่่วนตัดสินใจหรือด่วนให้ข้อสรุป หรือคิดเหมารวม จากสถานการณ์หรือกรณีศึกษาที่ใช้ในการเรียนรู้	3.14	.63	ปานกลาง
8. อาจารย์สอนวิธีการป้องกันการนำความคิดความเชื่อ ค่านิยมการปฏิบัติของตัวนักศึกษาเองไปตัดสินใจดีความ ผู้อื่น	3.17	.62	ปานกลาง
9. อาจารย์เน้นเสมอว่า บุคคลแม้แต่จะเป็นเพศเดียวกัน วัย เดียวกัน วัฒนธรรมเดียวกันกับที่นักศึกษาเคยรู้มาก่อน นักศึกษาไม่ควรตัดสินใจด่วนสรุป หรือเหมารวมเหมือนที่ เคยรับรู้มาก่อน	3.23	.62	ปานกลาง

หัวข้อ	การรับรู้		
	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับ
10. อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาเรียนรู้กับบุคคลอื่นทุกคน เนื่องจากแต่ละคนมีบริบทด้านความคิด ความเชื่อ ทักษะคิด และวัฒนธรรมของครอบครัว กลุ่มคน ชุมชน และ สังคมที่แตกต่างกัน	3.24	.61	ปานกลาง
11. อาจารย์สร้างบรรยากาศให้นักศึกษามีโอกาสในการพูดคุยเพื่อค้นหาความเชื่อ ค่านิยม ทักษะคิด พฤติกรรม วิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างระหว่าง ความคิด ความเชื่อของตนเองกับผู้อื่น	3.23	.60	ปานกลาง
โดยรวม	3.21	.46	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 พบว่า การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.21, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .46) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเฉลี่ยสูงสุดคือ อาจารย์สนับสนุนให้นักศึกษาเรียนรู้กับบุคคลอื่นทุกคน เนื่องจากแต่ละคนมีบริบทด้านความคิด ความเชื่อ ทักษะคิด และวัฒนธรรมของครอบครัว กลุ่มคน ชุมชน และ สังคมที่แตกต่างกัน (ค่าเฉลี่ย = 3.24, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .61) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ อาจารย์เน้นเสมอว่า บุคคล แม้แต่จะเป็นเพศเดียวกัน วัยเดียวกัน วัฒนธรรมเดียวกันกับที่นักศึกษาเคยรู้มาก่อน นักศึกษาไม่ควรตัดสินใจด่วนสรุป หรือเหมารวมเหมือนที่เคยรับรู้มาก่อน (ค่าเฉลี่ย = 3.23, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .62) และข้อที่อาจารย์สร้างบรรยากาศให้นักศึกษามีโอกาสในการพูดคุยเพื่อค้นหาความเชื่อ ค่านิยม ทักษะคิด พฤติกรรม วิเคราะห์ความเหมือน และความแตกต่างระหว่าง ความคิด ความเชื่อ ของตนเองกับผู้อื่น (ค่าเฉลี่ย = 3.23, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .60) ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ อาจารย์พูดถึงประเด็นทางวัฒนธรรมที่นำมาใช้ในการพัฒนานักศึกษา หรือเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 3.00, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .54) รองลงมา คืออาจารย์พูดถึงความเป็นหญิง ความเป็นชายที่นำมาใช้ในการพัฒนานักศึกษา หรือเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 3.06, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = .55)

สรุปและอภิปรายผล(Conclusion and Discussion)

การรับรู้ของนักศึกษาเกี่ยวกับบรรยากาศการสอนรายวิชาทฤษฎีเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาให้มีสมรรถนะทางวัฒนธรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาพยาบาลยังมีทักษะการประเมินความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการยังไม่ครอบคลุม ยังมีการวิเคราะห์ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างความคิด ความเชื่อ ทักษะคิดของบุคคลและกลุ่มที่มีความหลากหลายยังมีน้อยนักศึกษบางส่วนที่ยังขาดทักษะในด้านการใช้ภาษาถิ่นต้องใช้ล่ามช่วยแปลภาษา ขาดทักษะในการจัดการกับความขัดแย้งจากวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน (Siriphan, Tohkani, & Tohkani, 2009) การเรียนรู้ในชั้นเรียนภาคทฤษฎีอาจทำให้การเข้าใจประเด็นทางวัฒนธรรมที่นำมาใช้ในการพัฒนานักศึกษาไม่เพียงพอและเข้าใจชัดเจนเหมือนกัน การเรียนในปฏิบัติจริงกับผู้ป่วยและนักศึกษายังมีประสบการณ์น้อยให้การพยาบาลในวัฒนธรรมที่แตกต่างกันทำให้ส่งผลต่อการตัดสินใจให้การพยาบาลในบุคคลที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไม่ตีตามมา(Suwannaka, Sosome,

&Chaowaiing, 2016)การจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎีอาจารย์ผู้สอนภาคทฤษฎีพยายามในการสนับสนุนให้นักศึกษาเรียนรู้กับบุคคลอื่นทุกคน เนื่องจากแต่ละคนมีบริบทด้านความคิด ความเชื่อ ทักษะ และวัฒนธรรมของครอบครัว กลุ่มคน ชุมชน และสังคมที่แตกต่างกันโดยการใช้กรณีศึกษาโดยอาจารย์มักจะเน้นเสมอว่า บุคคลแม้แต่จะเป็นเพศเดียวกัน วัยเดียวกัน วัฒนธรรมเดียวกันกับที่นักศึกษาเคยรู้มาก่อน นักศึกษาไม่ควรตัดสินใจด่วนสรุปหรือเหมารวมเหมือนที่เคยรับรู้มาก่อน (Siriphan&Songwathana, 2014) การที่นักศึกษาพยายามรับรู้ระดับสมรรถนะทางวัฒนธรรมทางการพยาบาลไม่มากอาจเนื่องมาจากการพัฒนาสมรรถนะทางวัฒนธรรมต้องใช้เวลาในการเรียนรู้ที่ต้องมีการพัฒนาสมรรถนะ 5 ด้าน คือ 1) การตระหนักรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม เป็นการรับรู้ความสามารถของบุคลากรในการแยกแยะเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ การให้ คุณค่า พฤติกรรมหรือการปฏิบัติและแบบแผนการดำเนินชีวิตของตนเองที่แตกต่างไปจากเพื่อนร่วมงาน และหรือผู้ใช้บริการที่มีภูมิหลังที่แตกต่างไปจากตน 2) มีความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างทางชีวภาพของมนุษย์ เชื้อที่เกี่ยวกับสาเหตุของความเจ็บป่วยและการปฏิบัติตนเพื่อป้องกัน และรักษาหรือจัดการกับปัญหาสุขภาพของมนุษย์หลากหลายวัฒนธรรม การสื่อสารของมนุษย์ในสังคม และวัฒนธรรมที่หลากหลาย และการดูแลต่างวัฒนธรรม 3) การทักษะเกี่ยวกับวัฒนธรรมเป็นการรับรู้ความสามารถของบุคลากรในการสื่อสารเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและปัญหาของผู้ใช้บริการ การตรวจร่างกายได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และครอบคลุมนำสู่การสร้างความร่วมมือกับผู้ให้บริการต่างวัฒนธรรมเพื่อให้เกิดการดูแลแบบองค์รวมที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมของผู้ใช้บริการ 4) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นที่ต่างวัฒนธรรม เป็นการรับรู้ ความสามารถของบุคลากรในการติดต่อสื่อสารกับผู้ที่ต่างวัฒนธรรมอย่างไม่รังเกียจ โดยการปรับประยุกต์ หรือเลือกใช้วิธีการปฏิสัมพันธ์ที่หลากหลาย การสื่อสารโดยใช้วาจาและไม่ใช้วาจาอย่างถูกต้อง เหมาะสม ตามกาลเทศะ เป็นที่ยอมรับของเพื่อน ผู้ร่วมงานหรือผู้ใช้บริการ และ 5) ความปรารถนาที่จะ มีสมรรถนะทางวัฒนธรรม เป็นการรับรู้ของนักศึกษาในความต้องการพัฒนาตนเองและความปรารถนาที่จะอยู่ร่วม ปฏิบัติงานร่วมกับเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน และหรือผู้ใช้บริการผู้ต่างวัฒนธรรมโดยไม่รังเกียจ (Morton-Miller, 2003;Pi & Simpson, 2005) การพัฒนานักศึกษาให้มีองค์ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมที่ให้ความรู้ส่งเสริมให้เกิดความรู้ เน้นการมีส่วนร่วมและร่วมมือกันในการศึกษาที่ครอบคลุมถึงความแตกต่างของชีวภาพของมนุษย์ ความเชื่อที่เกี่ยวกับสาเหตุของความเจ็บป่วย ความเจ็บป่วยเกี่ยวกับวัฒนธรรมและการสื่อสารของมนุษย์ในสังคมและวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย (Hirunchunh, Sangchan,Songwathana, &Petpichetchian, 2009) ในรายวิชาทฤษฎีทางการพยาบาล วิชามนุษยวิทยาและวิชาการศึกษาทั่วไป โดยการใช้สถานการณ์ตัวอย่าง (Scenario) หรือจากกรณีศึกษา (Case Study) การเชิญอาจารย์พิเศษให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อาจารย์ผู้สอนมีการเน้นและระดมความคิดไปเอง มีการพัฒนาการฟังไม่สรุปความ แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาพยาบาลยังมีประสบการณ์ในการแก้ปัญหาทางวัฒนธรรมน้อยอาจนำไปสู่การพยาบาลไม่ครอบคลุมและความสามารถในการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาอย่างไม่ครบถ้วน ดังนั้นนักศึกษาจำเป็นต้องเป็นผู้สอนภาคทฤษฎีจะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องต่อไป

ข้อเสนอแนะ (Recommendations)

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

อาจารย์ผู้สอนและผู้รับผิดชอบรายวิชาในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาพยาบาลควรเห็นความสำคัญของการพัฒนาสมรรถนะทางวัฒนธรรมทางการพยาบาลดังนั้นจึงควรมีการบูรณาการความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมสู่เนื้อหาการสอนทางการพยาบาลอย่างต่อเนื่องในทุกชั้นปี เชื่อมโยงให้นักศึกษาเห็นประโยชน์ของประเด็นทางวัฒนธรรมที่นำมาใช้ในการพัฒนานักศึกษา หรือเพิ่มพูนความรู้ให้กับนักศึกษาในการปฏิบัติการพยาบาลเพื่อช่วยในการเป็นพื้นฐานในการสร้างความเข้าใจถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมของ

ผู้ใช้บริการทั้งด้านความแตกต่างทางเชื้อชาติศาสนาภูมิภาคประเทศเพศภาวะ ความคิดความเชื่อที่จะช่วยพัฒนาสมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาสมรรถนะทางวัฒนธรรมของนักศึกษาพยาบาลเพื่อพัฒนาการบริการพยาบาลที่คำนึงถึงความแตกต่างในวัฒนธรรมของผู้รับบริการต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- Callister, L. C. (2001). Culturally competent care of women and newborns: Knowledge, attitude, and Skills. **JOJNN,30**(2), 209-215.
- Campinha-Bacote J. (2002). The Process of Cultural Competence in the Delivery of Healthcare Services:A model of care. **Journal of Transcultural Nursing,13**(3), 181-184.
- Daenseekaew, S. (2015). Challenges for Thai Nurses in AEC Era. **Journal of Nursing and Health Care,33**(2), pp.6-14.
- Hirunchunh, S., Sangchan,H., Songwathana, P., &Petpichetchian, W. (2009). Perception of Thai Nursing Students and Faculty Competence toward Caring for Culturally Diverse Clients. **Thai Journal of Nursing Council, 22**(1),9 – 27.
- Morton-Miller, A. R. (2003). Cultural competence in nursing education: practicing what preach. **Teaching and Learning in Nursing, 8**, 91-95.
- Pi, E., & Simpson, G. (2005). Psychopharmacology: Cross-cultural psychopharmacology: A current clinical perspective. **American Psychiatry Association, 56**(1), 31-33.
- Rebekah, E.C. (2011). Cultural competence assessment of baccaureate nursing students: Anintegrative review of the literature. **International Journal of Humanities and Social Science, 1**(9), 258-266.
- Siriphan, S., &Songwatthana, P. (2014). Teaching methods for Enhancing Cultural Competency of Nursing Students Based on Theoretical Concepts of Campinha-Bacote. **Princess of Naradhiwas University Journal,6**(1), 146-157.
- Siriphan, S., Tohkani, D., &Tohkani, M. (2009). Cultural Competency of Nursing Students in Three Southern Border Provinces of Thailand. **Princess of NaradhiwasUniversity Journal,1**(1), 1-11.
- Suwannaka, Y., Sosome, B., &Chaowaing, K. (2016). The Developmental Model for Enhancing Cultural Competences of Nurse Instructors and Bachelor NursingStudents. **Journal of Nursing and Health Care,3**(44), 162-171.
- Thailand Nursing and Midwifery Council. (2012).**Core competency of professional nursing and Midwifery of Thailand**. RetrievedJan 22,2013, from:
<http://110.164.68.234/nurse/files/ethics04.pdf>